

Mand, selv om det ogsaa kommer dertil, at vedkommende Forældre Klage til Dyrigheden, Klage til Lærernes Foresatte, tage Bøgesyn, som stadfæster Børnets Mishandling, — derfor bliver afflediget? Ingenlunde! Der staaer i Reglen altid den vedkommende Præst bagved og tager ham under sine Arme, tilstaaer nok, han har begaaet en Feil; men kaster man Manden væk, staaer han Fare for at komme paa Fattigvæsenet. Han gaaer i Bøn for ham, og Vedkommende bliver. Nu er det ikke min Mening, at jeg vil sige, at det ved enhver Leilighed er forkasteligt, at Præsten indtager denne Stilling. Jeg indrømmer, at der kan gives visse Tilfælde, hvor en Skolelærer kan komme til at overile sig ligeoverfor vanartige Børn og dog derfor være en meget dygtig og duelig Lærer, og hvor det da kan være paa sin Plads, at Præsten træder næglende imellem; men der gives Tilfælde, hvor Skolelæreren viser et meget slet Forhold, men han afflediges alligevel ikke, og hvad der er det Værste, er, naar han engang er kommen i dette Lys, saa kan han ikke blive forflyttet; thi Ingen vil have ham. Men vende vi Forholdet om — saaledes som her er Tilfældet — og Vedkommende kommer i Conflict med Præsten, saa hjælper det aldeles ikke, om hele Skoledistrictets Beboere komme med deres Bøn om at beholde deres nidkjære og kjærlige Skolelærer. Nei, det bliver der ikke Noget af, naar Præsten staaer som hans Modstander, han afflediges øieblikkelig og det uden Pension. Saaledes forholder Sagen sig her. Ministeren veed det, der er ham overleveret en Skrivelse — som Didsbøveren har sagt — fra 42 af Districtets Beboere, som paa det Indtændigste beklage, at det er kommet saavidt, at de have maattet miste deres tro, nidkjære og kjærlige Lærer, og som godtgjør, at naar der er fremkommet en Anke om, at der ikke er Disciplin i hans Skole, saa er det aldeles uden nogen Grund. Jeg haaber, at det maa være ved denne Leilighed tilladt at oplæse for Thingets ærede Medlemmer — thi den ærede Minister

kjender den meget godt — en Erklæring fra den fyenfte Biskop ved en Visitats i bemeldte Skole; Erklæringen er dateret 26de October 1864 — Navne paa Personer og Byer ønsker jeg ikke at nævne, skjøndt en Deel Medlemmer her ikke ere fremmede for Sagen — og den lyder saaledes: „Efter at jeg har visiteret i bemeldte Skole, fandt jeg med Glæde den paa et særdeles glædeligt Standpunkt under den duelige og nidkjære Lærers tro og kjærlige Virksomhed“. I 1867 er der i Skoleprotocollen en Erklæring fra vedkommende Præst i Sognet: „Jeg undlader ikke at erklære, at jeg i hans Skole altid har fundet Børnene vel underviste og en christelig Mand i Forening med et kjærligt Forhold mellem Lærer og Børn at være herskende, ligesom ogsaa, at han saavel ved sin Skolegjerning som ellers ved sin øvrige Vandel og Omgængelighed har gjort sig affholdt i Districtet“. Bedre Vidnesbyrd kan ikke godt komme over nogen Skolelærer, og at det er fortjent, derom er jeg overbevist. Denne Skolelærer har for et Par Aar tilbage efter Opfordring af endeel Beboere i Sognet holdt Aftensskole i sin Skole, hvor der blandt Underviisning i andre Kundskaber ogsaa blev holdt Foredrag over Fædrelandshistorie og Kirkehistorie. Denne Aftensskole blev besøgt af mangfoldige af Sognets Beboere, saavel ældre som yngre, men det stod ikke Vedkommendes Foresatte an; det blev forbudt at bruge Skolen til denne Gjerning. Endeel af Sognets Gaardmænd henvendte sig til Præsten og bad ham indstændig om dog at faae Tilladelse til at bruge Skolen dertil. Nei, dette maatte ikke skee. At det er Tilfældet, at Skoledistrictets Beboere elske denne Mand, derom vidner endyderligere, at de have opfordret ham til at danne en Friskole for at undervise deres Børn. Manden er betænkelig ved dette; om han vil gjøre det, veed jeg ikke. Det er klart for enhver, at det er en egen Sag for ham netop at holde Friskole der, hvor han staaer under samme Mand, som engang er bleven ham